

Disputatio XXI. De Pénitentia Sacramento.

non intelligitur de infamia, vel damnō, quod complices timent ex multis, vel imprudentia Confessarii, ut quod illum sit revelatus, aut malum aliquod illatus, sed sola infamia apud Confessarium, que per se ex confessionis talis peccati sequitur intelligitur etiam in calo, quo aliud Confessarium adie non posse, qui complices ignorat, & urges confitendi necessitas, nam si commode posset, aliud adire teneretur. Afirmatur aliqui posse, ac debet penitentem tacer circumstantiam complices in tali calo. Fundamentum est, quia quando duo precepta concurrent, quae simul servari non possunt, servandum est illud, quod est maius, & fortius at maius, & urgentius preceptum est de servanda fama proximi, cum sit iuris divini natura, quam de integritate Confessionis, que est iuris divini positiva; ergo quando simul concurrent, servanda est fama proximi & omittenda integrata Confessionis. Confirmitur, nam hanc ratione non tenemur confiteri per interpretem aut circumstantiam explicare, ex qua probabilitate timemur nobis, vel alteri infamia secuturam, aut illam a Confessario, alteri revealandam, quia nostra, & proximi fama integrata Confessionis est preferenda. Demum quia praeceptum divinum integratis confessionis non obligat, quando ex ea grave damnum proximo imminet, nee putandum est cum tam magno proximi detrimento obligare. Ita Marcellus, Navarus, Palatus, Valentia, Armill, Bannes, Faber ex nostris disp. 14.c. 5. & alii. 185. Communior tamen, & probabilius opinio, ut diximus. sit n. 504, affirmat complices circumstantiam esse manifestandam, ut in Conventibus Regularium, ubi omnes leagnificantur, ubi enim locis exprimere in Confessione personam complice magna potest affecte detrimentum, & varia pande scanda latente succellet temporis. At hoc instanti parum urget, quia ut pater ex dictis, quælo præter, & caus propositus, non est quod ex manifestatione complices sintur prudenter aliquod malum eius extrinsecum ex malitia, vel imprudentia Confessarii, ut quod illum sit revelaturus, aut aliquod malum illatus, ut urged infamia facta, in talium calo gratis omne concedimus oppositam sententiam, et sequentiam non solum peccati confessi, sed circumstantiam etiam, & persona secunda, cum qua peccatur, unde supponit in confessione posse revelari personam complices, & veram eis opinionem communem, quæ asserit non solum licere, sed etiam teneri. Probatur primum auctoritate D. Bernardi opus, de formula honeste vita, ubi circa finem ita De nullo proferre sicut loquaris, quantumcumque sit verum, vel manifestum, nisi in confessione, & hoc ubi non potes alios manifestare peccatum tuum, sentit ergo D. Bernardus circumstantiam complices esse in confessione manifestandam, quando alter tuum peccatum manifestare non potes, vel Confessarius adire, cui complexus sit ignotus. Confirm, quia si non teneremur ad manifestandum personam complices, etiam quando nullum aliud damnum sequitur complices præter illam simplicem noticiam, quæ Confessario datur, & qualemetrum infamiam, quam apud illum incurrit, & sufficienter compensari diximus, utilitate, & integrata confessionis.

ARTICULUS QUINTUS.

Ao, & in quibus casibus Confessio sit invalida ac repetenda, & quomodo.

188 C confessio tunc valida esse censetur, & non iteranda, quando est apta, ut ex ea Sacramentum perfici possit, & contra tunc cunctetur invalida, & repetenda, quando Sacramentum penitentis ex ea fieri negatur, ex duobus autem præterea capitibus Confessio reddi potest invalida, & irrita, sub quibus alia plura continentur; primus ex parte penitentis, nimirum ex defectu dispositionis, ex omissione culpabilis peccatorum, ex incapacitate effectuum, & similibus; secundus ex parte Ministri, ut ex defectu iurisdictionis, debitis intentionis, scientiæ sufficientiæ ex defectu auditus, qui est distractus, vel dormiens, & alii humidi; tertiis autem confitit ex dictis Confessionem interdum invalidam esse, & irritam, & quandoque mortaliter peccari, & facillimum commiti in actuali suceptione Sacramenti, in quo calo tantum absit, ut quicquam proficit, ut potius nova culpa animam gravet; atque id talis confessione esse de novo iteranda, & peccata repetenda. Neque dicas nullibi repertori obligationem peccata confessio esse denuo in hoc iudicio Sacramentali repetenda. Hic ergo vestigandi, & recenteri sunt casus, in quibus Confessio censetur invalida, & rursus repetenda, & quomodo.

189 Primo itaque ex defectu penitentis iteranda est confessio, quoties penitens culpabiliter moraliter integrè non confitit, sed omittit aliquod peccatum in Confessione; item si ex defectu examinis culpabilis peccatum aliquod contingat omiti.

Affert eti communis, & quod primam partem probatur

quia integra peccatorum confessio est de necessitate salutis, ut diximus a. p. ex Con. Trid. f. 14. per totam, sed facta cum

Quæstio VII. Articulus V.

541

illa omissione non est integra; ergo remanet obligatio faciendo integrum, & consequenter est repetenda totam confessionem, & in tali calo sufficiere dicere peccatum omnissimum. Quamvis enim nullibi reperitur explicitè, reperitur ramen implicitè, nam ex ipsa institutione Sacramenti positiviter, & necessitate confessionis Sacramentis obligatio sufficienter deducitur, cum enim ad falatem confessarium sit omnia peccata mortalia confiteri ad abolitionem, & remissionem obtinendam, & per confessionem illas mortaliatam non sint absoluta, neque remissa, remanet semper obligatio ea dicendi, & eo modo, quod sunt absolutoris capaci; hoc autem fieri negat, nisi simul dicantur, quia diuidam & Deo sperante inviam impium est, ut est communis Thelogorum adagium. Hoc tamen totum intelligendum est, ut etiam communiter Doctores advertunt, quando Confessarius memoriam non habet de prima confessione: nam si illam habeat, sufficit quod penitentis in genere se acuerat de peccatis antea confessi, addat peccatum omnium, & facile regnum coniugii, si enim adhuc sufficiens peccata jam omnia sufficiuntur clavibus, & de omnibus potest iudicium ferri, & sententia, atque idem in tali calo non est necessaria repetitio. Et sic patiter diffundendum est quod secundum partem, quod si ex defectu ex animis aliquod peccatum omitti contingat, & defectus sit culpabilis confessio est repetenda, si Confessarius præterea confessionis non recordetur, quia confessio non integra voluntate repetenda est, ut confitit ex probatione prima partis, talis autem est confessio cum omissione precedente ex culpabilis defectu examini, quia omnia omisso ortae ex ignorantia confessio est voluntariæ, si autem Confessarius precedentis confessionis recordetur, & sufficiat, ut confitit in genere se acuerat de prius dictis addens omilia, & negligientiam examini, unde proinde omisso, dum enim recordatur Minister de dictis a penitente, & additus manifestatio peccati omisso, & negligientia, potest iudicium de omnibus sufficiens fieri. Ita Averius, Cardinalis de Lugo, Brancatus nostro loco citato, Navarrus, Sylvester, Tokius, & plures alii.

190 Tertio, ex defectibus occurribilibus exparte Confessarii, reperti debet Confessio facta Sacerdoti, non audiensi, aut non percipienti, & repetenda est ex toto, vel ex parte, si facta sit apud Confessarium non audiens ex fuititate, vel non attendens tem fomori, vel ex distractione, vel non percipientem loquaciam ex diversitate idiomaticis; & ratio est, quia Confessio instituta a Christo est manifestatio peccatorum facta alteri, qui debet judicare; ergo si penitentis adverbit, quod Confessarius peccata non audiret, tenetur confessio ex integrè repetenda; si vero deprehendat aliquam solum partem non fuisse auditam, vel perceptam, utpote ob omnium Confessarii, vel distractio, vel ex strepitu externum, qui auditum impedit, hanc solum partem repetere tenetur, si autem penitentis est certus, quod libet enim facta etiam integrè confessio, dubitare potest, an diligenter se excusaret, nec & frequenter confessiones repetenda essent. Notari autem diximus ex omissione culpabilis aliquod peccati, vel defectu culpabilis examini iteranda est confessio, quia ut notat Averius quæsto, to. f. 19. cum Gerlone, Adriano, Sylvester, Navaro, & aliis, si ignorantia, seu oblivio, & inadvertentia fuerit invincibilis, & inculpabilis saltem mortaliter, etiam penitentis non excusetur a culpa veniali, non ob id redditur confessio invalida, & repetenda, sed tantum relinguuntur obligatio supplie postea defacta, id est, confitendi illa solum peccata, quæ prætermis- sa fuerint, quando, scilicet, postea penitentis cognoscet, seu recordabitur, & adverbit illa esse peccata mortalia: unde ait dicti Doctores, pueros, & puerulas, qui grandiores facti noviter agnoscunt quidam esse mortalia, & quia prius ex ignorantia omiserant confiteri, non teneri iterare priores confessiones, sed tantum confiteri illa, quæ noviter dicunt esse mortalia.

191 Secundò ex defectu etiam displicentia, seu attritionis de peccatis commissis, et etiam ex defectu propostis non peccandi de cetero iteranda confessio. Hec etiam est communis, & probatur; quia dolor de peccatis commissis est unum ex requisitis ad confessionem validam, ut superdictum est ex Concil. Tridentin. f. 14. cap. 4. & sequent. unde ait Scottus 4. dist. 14. quæst. 1. X. quod si finis dovere peccatum non remittitur, & quod gravior peccat; qui dolorem ad confessionem requiritum propriæ culpa prætermittit cum ponat obicem ad Sacramentum, & in materia Sacramenti deficit, eodem modo probatur, quod si deficit propostum formale, aut virtuale non peccandi de cetero, ut supra explicatum est, penitentis confessionem iterare teneat, quia tale propostum ingreditur partem Sacramentis confessiois ex Tridentino loco citato, siquidem debet esse conexum contritioni, in cuius definitione includitur, ut super-

quia

542 Disput. XXI. De Poenitentia Sacramento.

qui poenitens facit, quod in se est, & ignorat se ad aliud obli-

gar.

193 Quartus repetenda pariter est confessio facta adver-

ter, & ex industria a poenitenti Sacerdoti ignaro, & discessore

negligenti, que necessaria sunt, ut quae sint peccata mortalia, &

venialia, quando sit facienda relatio, remota occasio, & si-

milia; in tali enim causa non existet penitentis dilpositus ad Sa-

gramentum illud judiciale, ita enim se habet, ac si peccata fu-

manifestare non posset, atque ideo facit confessionem ipsius, &

sacrilegiam, eamque prouerso reperire debet, & in hoc omnes

conveniunt, estque res de clara. Dubium tamen est, an pa-

enitens qui bona fide confessus est Sacerdoti indocto, & minus

idoneo, & si sufficiens ad ipsius confessionem excipiendam, quem

post confessionem cognovit ne scire distingue inter peccata

mortalia, & venialia, vel inter reservata, & non reservata,

tenetur iterum confessionem repeterre. Affirmat D. Antonius,

Ricardus, Sylvester, Victoria, Vasquez, & Taurianus,

apud Aversam loc. cit. Negant alii, modo paenitens bona fide

confessus sit, & modo Confessarius potestatem habeat absolu-

vendi ab huiusmodi peccatis reservatis. Ratio est, quia obtinuit

ab solutioenem Sacramentalem ab habente potestate absolu-

vendi, & plene peccata manifestavit, ut supponitur, nec

obiecit potest: valori Sacramenti hoc autem intelligunt mo-

do Sacerdos, cui paenitens sua peccata confitetur, non statio-

nus, & indoctus, ut nulla omnino ratione cognoscat peccati

gravitatem, sed illam aliquas ratione cognoscat, quanvis in

particulari ne sciret discernere, & distinguere species in particu-

lari. Ita Bonacina dis. 5. quist. 5. punct. 3. plures alios citans,

& Brancus nofer loco citato, Meliustamen, & clariss., cum

distingue procedendum est, & dicendum cum Aversa loco

citato non tenet poenitentem bona fide confessum repeterre con-

fessionem, vel aliqua peccata ex eo capite, quod Confessarius

inter mortalia, & venialia non bene differenter, dummodo tam-

enim factum penitente si narratur, & a Confessario percep-

tum, sicut tripla erat; etenim hac ignorancia non obstante,

ad hunc veram, & Sacramentaliter est absolitus, & licet in fa-

cifatione congruus injungenda defecit, hic non est error sub-

stantialis, ob quem confessio necessaria repeti debeat, & si

etiam ex Confessarii incuria, & imperitia penitentis de suis obli-

gationibus non fuit sufficiens monitus, & instructus, ut re-

stinguendi, solvendi, & similius fatus erit si alium vicum do-

ctum confusat, & quo intrinsecus absque confessione repetitio-

ne. Si autem ex imperitia Confessarii penitentia non distinque

explicavit peccatorum species, non explicavit circumstantias

speciem mutantes, ne numerum peccatorum determinavit,

ut facile accidere potest; tunc utique subdit. Aversa, tamen,

defectus suppleret remittere, & ea dicere, quae prætermisit,

quod non est propriæ confessionem repetere quod ea, quæ di-

xit, nisi forte ad aliquam circumstantiam explicandam, vel

multitudinem peccatorum numericam, denuo commemora-

re fit opus id quod anteā concise, vel confuse dictum fuerat,

& tunc etiam discurrunt Cominchus, Capensis, & alii ab ipso

Aversa cit.

194 Quintus, debet repeti Confessio, quando penitentis non

fit legitimè absolvitus, quod pluribus modis evenire potest ex

defectu solius Confessarii, ut si hic debitam absolucionis formam

non peruerit, vel si intentionem requisitam non habuerit, vel

sine sufficienti jurisdictione absolvitur, vel si Ecclesiastica cen-

sura, aut inhabilitate ligatus fuerit, in his enim casibus est con-

fessio repetenda, quoniam bona fide ex parte penitentis facta

est, & cum omnibus debitis conditionibus si postea reprehendatur

defecit, quia confessio ad validam absolucionem ordinatur,

qua verum Sacramentum perficitur, & ideo quādū hoc ob-

tem non fuerit, obligatio maneret cum procurandi per iteratum

confessio, & si penitentialis defectus in Sacerdotem confit-

erat, grave quoque sacrilegium commisit, de quo proinde in

iterata confessio se accusare debet. Quod autem diximus de

defectu solius Ecclesiastica censura, vel inhabilitate ligati-

, intelligendum est in cau, quo si vitandus juxta Extravagan-

tem: Ad evitanda, quia hic est jurisdictione privatus, quod si

non sit vitandus, jurisdictione non caret, & licet ipse peccet le-

ngerendo, non peccat, tamen requisitus ministrando, nec illum

requiriens ut dictum est supra dis. de Censuris, Quod vero di-

ximus de defectu jurisdictionis, intelligendum est, si omni jurisdictione

de dolore putato, quoniam hic non pendas ab Ecclesia, sed

ab ipso penitente, & ideo primus suppleri potest incio etiam eo

qui conceditur, quia conceditur ad publicum bonum, non au-

tem secundum. Ex qua doctrina solvit etiam ratio Brancasi

nostris ex absurdis deducta, quæ ex prima sententia sequentur.

Negatur enim illa sequitur absurdum, potest enim ordinis dictum

est a potestate iurisdictionis, quæ ab Ecclesia pendas, ut ponar-

tur, vel non ponatur, illa vero immediate pendas ab Deo, &

quo est immediate instituta, & ideo Ecclesia facere non por-

tebit, tunc etiam reservata manet indirecte remissa, sicut

peccata obliterata etiam indirecte remittuntur, si penitentis sit in

bona fide, cum obligatione tamen constendi apud alium habi-

tem ministrum de suis referavis, postquam sciverit, & non de

alio, à quibus iam sit valide, & directe absolvitus, siquidem bo-

Quæstio VII. Articulus I.

543

na fide illi Sacerdoti confessus erat, ne sciret peccata illa esse

referata, vel putans eum plenam habere potestatem etiam ab

illis ab solvendi. Ita Aversa, Capensis, Bonacina, Branca-

ni, & Aretinus ex nolis, & alii passim.

195 Sexto, est difficultas, an Confessio facta Sacerdoti in ju-

rificatione dubio si repetenda que difficultas alio modo propon-

ti, an confessio facta Ministro, qui communis errore, & titu-

lo colorato puratur habere jurisdictionem, sit valida, vel poti-

us est, & ordinet: quia deficeret illis potestas Ordinis, que

ab Ecclesia immediata non pendas ut ponatur, vel non ponatur

sed à collatione Ordinis Sacerdotii, & Episcopatus, quod est Sa-

cermentum immediata à Christo institutum. Sed ne etiam

opinio fatis firmi nitor fundamento, quia ut diximus 2. sent.

dis. 5. quist. 3. de Conscientia probabilitate, i.e. ex obligacione virtu-

is Religionis in materia Sacramentorum, ac eorum ministerio

tenemur sequi opinionem tuitionem, & certiorib[us] ob speciali[m] materiæ certitudinem, & omnimodum Sacramentorum veneratio[n]em ex institutione Christi Domini precise dependent.

Cum igitur secunda opinio tertia sit, & secundior ut dictum est

h[oc] legenda videtur, & dicendum iterandum est Confessio

ubi primus penitentis confiterit, quod Confessarius nullam

habuit jurisdictionem ab ipsum absolvendum. Et ne dicatur

quod hoc tenendo male provisum est illi, qui errore inculpi-

bili detinenter, ne statutum Ministrorum illegitimi cognoscerent,

addendum est infinitum esse Dei misericordiam nec absolute

statutum, ut quamvis sacramentum Sacramentis aliquag[ue] facilius

committeretur, ut communiter docent Theolog[i], atque ideo ex officio existimat[ur] quod in fiducia

potestatis remittitur, & dicendum est quod Deus in talis

cau[is] illis peccata condonet, & der gratiam, quam per

viam Confessionis, ut supra dictum est de eo quia in cau[is] peccata

sotiam non obtemperat faciet Confessio[n]em si ab solvitur cum sola attri-

tione; vel dicendum, quod Deus eos illuminat, ut errore eruan-

ti, ut in aliis casibus similius dici solet, quia penitentis facit,

quod in se est, & tunc ad aliud obligari inculpabiliter ignorat.

196 Poltreto, ut confer quo modo sit repetenda Confessio

in casibus predictis, convenienti Doctoris, quod si Confessio

apud alium Confessarium prior diversum sit repetenda, debet omnino explicite, & distincte omnia repeti peccata quod

etiam, & numerum, ac si penitus dicta non sufficiunt, & ratio est,

quia prior illa Confessio, & notitia priori Confessario prefigita

nihil prorsus notitiam, & informationem posterioris conferit, ut

de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii de patre, & integrerentur omnia peccata huic modo, & integrerentur

alii